

Fundusze Europejskie

Propozycje zmian programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027

posiedzenie Komitetu Monitorujące FEM w dniu 10 grudnia 2025 r.

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

Sprostanie strategicznym wyzwaniom w kontekście przeglądu śródkresowego

- 18 września 2025 r. - przyjęcie zmian rozporządzeń UE w zakresie polityki spójności
- W odpowiedzi na zmianę zapisów rozporządzeń UE w zakresie polityki spójności - **Instytucja Zarządzająca programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 (FEM) przygotowała ocenę uzupełniającą w ramach przeglądu śródkresowego** oraz **zaproponowała zmiany w programie FEM** mające na celu uniknięcie potencjalnych poważnych skutków społecznych, gospodarczych i środowiskowych ewentualnych sytuacji nadzwyczajnych, np. związanych z agresją Federacji Rosyjskiej.
- Informacje o planowanych zmianach programu IZ prezentowała na październikowym posiedzeniu KM
- 3 grudnia 2025 r. - spotkanie roczne z Komisją Europejską

Kluczowe zmiany i zachęty wynikające ze zmian rozporządzeń:

■ Jeśli zmiana programu obejmie relokację zasobów na nowe cele strategiczne UE a zmiana zostanie przedłożona do Komisji do dnia 31 grudnia 2025 r.:

- Komisja wypłaci jednorazowe płatności zaliczkowe w wysokości **20% alokacji** na priorytety dedykowane nowym celom szczegółowym;
- poziom dofinansowania w nowych priorytetach zwiększa się o **10 p.p., ale nie więcej niż do 100%**;

■ Jeśli poziom środków realokowanych na nowe cele strategiczne UE **w związku z przeglądem śródkresowym** wyniesie **co najmniej 10%** a zmiana programu zostanie przedłożona do Komisji do dnia 31 grudnia 2025 r.:

- Komisja wypłaci **1,5%** łącznego wsparcia z EFRR, FS i FST oraz EFS+ w 2026 r. - **możliwość zaliczenia tej zaliczki jako płatności 2025 r.**
- wydłużenie okresu kwalifikowalności wydatków do 2030 r.
- końcowy rok obrachunkowy obejmie okres - 1 lipca 2030 do 30 czerwca 2031 r.

Wyzwanie:

przeprogramowanie 254 mln EUR

propozycje zmian programu:

- odpowiadają na bieżące wyzwania,**
- są oparte o potrzeby regionu**
- uwzględniają możliwości finansowe programu na obecnym etapie wdrażania**

12. Fundusze europejskie dla nowoczesnych technologii podwójnego zastosowania

- cs 1(vii) zwiększanie zdolności przemysłowych w celu wspierania zdolności obronnych, przy priorytetowym traktowaniu zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania
- Planowane wsparcie: inwestycje związane z uzupełnieniem infrastruktury badawczo-rozwojowej publicznej organizacji badawczej, prowadzącej działalność w zakresie rozwijania nowoczesnych technologii podwójnego zastosowania, w szczególności w obszarze technologii kosmicznych
- Alokacja: 8 000 000 EUR
- Sposób wyboru projektów: niekonkurencyjny

12. Fundusze europejskie dla nowoczesnych technologii podwójnego zastosowania

DODATKOWA KOREKTA:

w odniesieniu do sekcji pn. Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych, rozszerzono uzasadnienie dla zastosowania wsparcia w formie dotacji, poprzez dodanie zapisu:

Kosztochłonne inwestycje w infrastrukturę badawczo-rozwojową umożliwiającą rozwój i walidację technologii obronnych i podwójnego zastosowania charakteryzują się znacznym ryzykiem technologicznym i rynkowym (np. niepewnością co do tego, czy popyt rynkowy na dany produkt lub usługę będzie wystarczający, aby zrekompensować koszty badań, rozwoju i wdrożenia). Ponadto projekty te wiążą się ze znacznymi kosztami utrzymania i modernizacji, co ogranicza ich potencjał generowania zysków.

13. Fundusze europejskie dla dostępu do wody

- cs 2(v) wspieranie bezpiecznego dostępu do wody, zrównoważonej gospodarki wodnej obejmującej zintegrowane zarządzanie wodą, a także odporności wodnej
- Planowane wsparcie:
 - działania na rzecz poprawy stanu i jakości wód powierzchniowych poprzez budowę, rozbudowę lub modernizację sieci kanalizacji, oczyszczalni ścieków komunalnych,
 - zapobieganie oraz minimalizowanie skutków nadmiaru lub niedoboru wody, zapewnienie mieszkańcom stabilnych i dobrej jakości dostaw wody pitnej
 - stosowanie rozwiązań z zakresu OZE w zakresie zapewnienia dostaw wody lub dostępu do kanalizacji, cyberbezpieczeństwa w zakresie gospodarki wodnej lub wodno-kanalizacyjnej
- Alokacja: 50 000 000 EUR
- Sposób wyboru projektów: konkurencyjny

13. Fundusze europejskie dla dostępu do wody

DODATKOWA KOREKTA:

dodano zapis dotyczący priorytetyzacji inwestycji wodnych / wodno-kanalizacyjnych w brzmieniu:

Inwestycje realizowane będą według następującej priorytetyzacji, tj. w kolejności: priorytet 1. aglomeracje w przedziale pomiędzy 10-15 tys. RLM; priorytet. 2. aglomeracje pomiędzy 2-10 tys. RLM; priorytet 3. inwestycje poza aglomeracjami

oraz usunięto powtórzenie w nazwie priorytetu poprzez wykreślenie słów „fundusze europejskie dla”.

14. Fundusze europejskie dla infrastruktury podwójnego zastosowania i bezpieczeństwa

- cs 3(iii) rozwój odpornej infrastruktury obronnej, przy priorytetowym traktowaniu infrastruktury podwójnego zastosowania, w tym w celu wspierania mobilności wojskowej w Unii, oraz zwiększanie gotowości cywilnej:
- Planowane wsparcie:
 - budowa i przebudowa infrastruktury drogowej z uwzględnieniem tworzenia warunków dla wspierania mobilności wojskowej lub zwiększenia gotowości cywilnej na wypadek konfliktu lub innych sytuacji kryzysowych – alokacja: 70 000 000 EUR
 - budowa infrastruktury dual use: na bazie istniejącej infrastruktury lokalnej z przeznaczeniem na sieć centrów budowania gotowości cywilnej mieszkańców lub **utworzenia miejsca leczenia szpitalnego poza budynkiem szpitala stacjonarnego** oraz budowa parkingów P+R podwójnego przeznaczenia – alokacja: 29 485 111 EUR
 - **nabywanie taboru kolejowego**, z uwzględnieniem możliwości jego wykorzystania na potrzeby ewakuacji ludności lub rannych w przypadku zagrożenia – alokacja 25 000 000 EUR
 - wsparcie bezpieczeństwa i odporności operacyjnej małopolskich jednostek ochrony zdrowia poprzez utworzenie Małopolskiego Centrum Cyberbezpieczeństwa – alokacja: 10 000 000 EUR
- Sposób wyboru projektów: konkurencyjny/ niekonkurencyjny

Dodatkowa korekta

- *W ramach celu 3.3. Rozwój odpornej infrastruktury obronnej, zwłaszcza podwójnego zastosowania, w tym w celu wspierania mobilności wojskowej w Unii, oraz zwiększanie gotowości cywilnej, w programie wspierane będą inwestycje wpisujące się w szerszy kontekst działań, mających na celu zbudowanie systemu ochrony ludności i obrony cywilnej przed zagrożeniami, realizowanych na poziomie krajowym i regionalnym. Punktem odniesienia do kwalifikowania działań w ramach celu 3.3 jest Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026 (oraz jego późniejsze aktualizacje) oraz Wojewódzki Plan Zarządzania Kryzysowego z załącznikami (oraz jego późniejsze aktualizacje). Na poziomie wojewódzkich zespołów zarządzania kryzysowego zapewniony zostanie mechanizm koordynacji inwestycji finansowanych ze środków programu regionalnego z działaniami wspieranymi z innych źródeł zgodnie z ww. dokumentami. Warunki określone w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2021/1328 z dnia 10 sierpnia 2021 r. określającym wymogi dotyczące infrastruktury mające zastosowanie do niektórych kategorii działań związanych z infrastrukturą podwójnego zastosowania, odnoszą się jedynie do infrastruktury o charakterze typowo obronnym, w tym podwójnego zastosowania, a nie do projektów w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej.*

15. Fundusze europejskie dla umiejętności w zakresie gotowości cywilnej i bezpieczeństwa

- 4(d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia:
- Planowane wsparcie:
 - przygotowanie pracodawców i kadr w szczególności do kontynuowania prowadzonej działalności w sytuacji o charakterze kryzysowym poprzez realizację różnorodnych, dostosowanych do odbiorcy i jego potrzeb działań o charakterze edukacyjnym np. doradztwa, szkoleń, warsztatów, kursów oraz realizację działań edukacyjnych antyterrorystycznych,
 - wsparcie pracodawców oraz kadr dla rozwoju umiejętności, kompetencji i kwalifikacji w zakresie cyberbezpieczeństwa,
 - wsparcie umiejętności, kompetencji i kwalifikacji w zakresie zawodów krytycznych z punktu widzenia bezpieczeństwa i obronności oraz w zakresie technologii podwójnego zastosowania (np. szkolenia, doradztwo).
- Alokacja: 20 000 000 EUR
- Sposób wyboru projektów: konkurencyjny/ niekonkurencyjny

15. Fundusze europejskie dla umiejętności w zakresie gotowości cywilnej i bezpieczeństwa

- 4(f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami;
- Planowane wsparcie:
 - podnoszenie kompetencji uczniów oraz nauczycieli w zakresie kierunków i zawodów krytycznych z punktu widzenia bezpieczeństwa i obronności oraz technologii podwójnego zastosowania,
 - dodatkowo wsparcie szkół (przedszkoli) będzie dotyczyło kwestii zwiększenia gotowości cywilnej w tym m.in. w zakresie udzielania pierwszej pomocy.
- Alokacja: 11 673 183 EUR
- Sposób wyboru projektów: konkurencyjny/ niekonkurencyjny

15. Fundusze europejskie dla umiejętności w zakresie gotowości cywilnej i bezpieczeństwa

- 4(g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej;
- Planowane wsparcie:
 - przygotowanie właściwych podmiotów do wykonywania zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej w czasach kryzysu w oparciu o m.in. Ochotniczą Straż Pożarną wraz z ich odpowiednim specjalistycznym przeszkoleniem do reagowania w sytuacji zagrożenia, poszukiwania osób zaginionych czy udzielania pomocy osobom poszkodowanym,
 - budowanie kompetencji w zakresie gotowości cywilnej kierowane do mieszkańców regionu poprzez podnoszenie umiejętności,
 - wsparcia umiejętności, kompetencji i kwalifikacji osób dorosłych w zakresie zawodów krytycznych z punktu widzenia bezpieczeństwa i obronności oraz technologii podwójnego zastosowania
- Alokacja: 30 000 000 EUR
- Sposób wyboru projektów: konkurencyjny/ niekonkurencyjny

15. Fundusze europejskie dla umiejętności w zakresie gotowości cywilnej i bezpieczeństwa

DODATKOWA KOREKTA:

w celu szczegółowym 4(f) doprecyzowanie zapisu w następujący sposób:

Dodatkowo wsparcie szkół (przedszkoli) będzie dotyczyło kwestii zwiększenia gotowości cywilnej w tym m.in. w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

Po uwagach zgłoszonych przez Instytucję Koordynującą Umowę Partnerstwa do projektu uchwały KM (2 z 3)

- w nowym Priorytecie 15. Fundusze europejskie dla umiejętności w zakresie gotowości cywilnej i bezpieczeństwa, w zakresie celu szczegółowego 4(g) wprowadza się zmianę wskaźnika produktu:

15	4(g)	EFS+	Słabiej rozwinięte	PROG-FEMPP 51 PLAGO01	Liczba osób dorosłych objętych wsparciem w zakresie kwalifikacji lub kompetencji, realizowanym poza Bazą Usług Rozwojowych Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, przemyśle obronnym lub w dziedzinie cyberbezpieczeństwa	osoby	nd	9 600
----	------	------	--------------------	--------------------------	--	-------	----	-------

Po uwagach zgłoszonych przez Instytucję Koordynującą Umowę Partnerstwa do projektu uchwały KM (3 z 3)

- w nowym Priorytecie 15. Fundusze europejskie dla umiejętności w zakresie gotowości cywilnej i bezpieczeństwa, w zakresie celu szczegółowego 4(g) wprowadza się zmianę wskaźnika rezultatu:

15	4(g)	EFS+	Słabiej rozwinięte	EECR03 PLAGCR01	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu Liczba osób, które podniosły umiejętności lub kompetencje lub nabyły kwalifikacje w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa	osoby	0	4 800 5 700
----	------	------	--------------------	---------------------------	--	-------	---	----------------------------------

Pozostałe propozycje zmian programu (1 z 2)

- Uzupełnienie zapisów programu w cs 2(i) w następujący sposób:

*Kluczowym aspektem realizacji projektów będzie uzyskanie założonego efektu ekologicznego w postaci redukcji emisji szkodliwych substancji, zastosowania OZE oraz zmniejszenia zapotrzebowania na energię końcową. Preferowane będą przedsięwzięcia o najwyższej efektywności kosztowej i oszczędności energii w oparciu o przyjęty minimalny próg oszczędności energii na poziomie nie niższym niż 30% (z wyjątkiem budynków zabytkowych). **W ramach instrumentów finansowych, w przypadku projektów kontynuujących wcześniej wykonane inwestycje w budynkach, do wskazanego limitu będą wliczane wskaźniki oszczędności energetycznej uzyskane w ramach dotychczas przeprowadzonych etapów modernizacji.***

- W cs 2(vii) proponuje się usunięcie dotychczasowego zapisu w brzmieniu:

Wsparcie projektów infrastrukturalnych, niezwiązanych z bezpośrednią ochroną gatunków i siedlisk, takich jak np. centra ochrony bioróżnorodności, ośrodki edukacji ekologicznej, banki genów oraz infrastruktura związana z ukierunkowaniem ruchu turystycznego wyniesie maksymalnie 30% w odniesieniu do kategorii interwencji 079 „Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura” oraz kat. interwencji 78 "Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000.

Pozostałe propozycje zmian programu (2 z 2)

- zmiany dotyczące przesunięć środków finansowych pomiędzy priorytetami w związku z propozycją uruchomienia mechanizmu wsparcia na działania przyczyniające się do budowy bezpieczeństwa i gotowości cywilnej (z Priorytetów 1, 2, 4, 5, 6 i 7 na nowe priorytety 12-15)
- w zakresie wskaźników produktu lub wskaźników rezultatów - w odpowiednich celach szczegółowych programu - dokonanie koniecznych zmian obejmujących między innymi aktualizację wartości celu końcowego na 2029 r., usunięcie nieadekwatnych wskaźników,
- kody interwencji w całym programie – w odpowiednich celach szczegółowych dokonanie koniecznych zmian obejmujących między innymi aktualizację wartości kodów z uwagi na zaproponowane realokacje środków, rezygnacja z nieadekwatnych kodów (brak wsparcia w programie),
- Dostosowanie Strategii programu do nowych zakresów oraz uzupełnienie Tabeli 1 o nowe cele szczegółowe i aktualizacja zapisów w celach szczegółowych 1(ii), 2(v), 5(i), 5(ii) oraz 4(d), 4(f) i 4(g) w związku z wprowadzanymi zmianami programu,
- dostosowanie tabel finansowych,
- Korekty techniczno-redakcyjne, **w tym w całym programie/ uchwale KM modyfikacja zapisu:** „gotowość obronna i bezpieczeństwo cywilne” na „bezpieczeństwo i gotowość cywilną”

Fundusze Europejskie

Proponowane zmiany finansowe – alokacja przeznaczona na nowe Priorytety

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

Harmonogram prac – co jeszcze przed nami?

- 10 grudnia - podjęcie uchwały przez KM FEM w sprawie zatwierdzenia projektu zmian w programie - **Uchwała KM FEM jest niezbędna w ramach formalnej procedury**
- pismo do IK UP z wnioskiem o wyrażenie opinii (10 dni na odpowiedź)
- 23 grudnia - uchwała ZWM w sprawie przyjęcia zmiany programu
- **do 31 grudnia - przekazanie do KE wniosku o zmianę programu**

Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027